

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt X. Pro juvandis Abyssinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

O^rstavus, Superiorem tam in temporalibus, quam spiritualibus iudicium tenet Imperator, ad eumque omnes causa tam Clericorum, quam Monachorum devolvuntur: quamvis Patriarcha suam etiam spiritualem exerceat potestem.

C A P V T X.

Pro juvandis Abyssinis.

Non videtur res ulla vehementiori desiderio aut sollicitudine majori à Sede Apostolica procuranda, quam per amplius Ecclesia Æthiopica unito; quippe præter animatum multitudinem, que à recta veritate semita, in ea aberant, hoc magis dolendum accedit, quod errores quibus involvuntur, quodammodo involuntur existant: etenim eos non ex superbia aut peruvacacia aliqua adversus S. Ecclesiam lapsi sunt, sed proprie aditus, per quos ad eos vera Ecclesia illuminatio & auxilia dimanare poterat, sibi præcleros; accedi: hue, quod promissimos semper ad fidelitatem & obedientiam Sanctæ Ecclesie prestantam se exhibuerint. In hoc solo difficultas omnis sita est, ut via & modus cum Æthiopibus communicandi detegatur, qui ve- luti propositam libi fidem, jam inde à temporibus Salomonis in hodiernum usque diem firmiter amplexi sunt, ita pariter à præsentibus erroribus extricati (quos salubrium institutionum penuria, & simile quoq; Patriarchæ Alexandrino subiit, imbibunt) facilis negotio ad Evangelij sinceritatem revocari posseunt, multisque animabus, (proh dolor) tot ætuminas, vigilias, jejunia & aliasque rigorosas observantias, ex sola ignorantia, perperam & absque merito libi imponi patiuntur, veridica salus aduceat.

Gemini ad communicandum cum Æthiopibus patent accessus; Prior per Cayrum, ductu Carabane, que in Æthiopiam transireat, qui tamen ob assidas & strictissimas Turcarum vigilias, perardus ac pericolosus admodum erit: liquidem Christianorum nemo, cum detectione confederatio Christianorum Europæorum cum Æthiopibus, in Æthiopiam extra præfessionis vita discernere potest. Accedit hoc, quod Patriarcha Alexandrinus, & cæteri Cophii idem maximopere vereantur, ne scilicet Abyssini, rejecta unione cum Ecclesia sua, Romano Pontifici adhaereant, ideoque vehementer adgilant, ne Europæ ad interiorē penetrent Æthiopiam. Quocirca nisi Arabs quis foret, vel talis se fingere posset, assumptio mercatoris habitu, supra dictâ viâ, nullo modo pataret adeundi copia. Nisi id fiat per navigationem Portugalie, materiæ transfractando per statum Barganensem, qua alias ad communicationem transitus patuit; verum modò Turca terras omnes Presbyteri Joanni mari Rubio confines invasisse dicuntur: atque ideo ad patefaciendum adiutum hunc, Lusitanorum classein aliquem illorum portum expeditissimum necesse foret invadere, armorumque vi manuteneare, quemadmodum alii plures in India Orientali occupantur; res procul dubio summi momenti. Ac primum Presbytero Joanni res patefacienda foret, quo tertæti expeditione, notwithstanding navalib[us] urgentibus certæ victoria reporta-

renerunt, præcipue cum loca ista tam remora sint ab ijs, in quibus Turca suas copias habet, ac præterea Persiano aliquaque Principibus undique Turcam premenib[us]. Atque eo pacto Æthiopes nostris conjuncti Ægyptum & Terram sanctam possent forsan recuperare; habent enim illi certas prophetias, itemque spem, quod Latinis uniti Terram sanctam sint occupaturi.

Alia insuper via est facilius forsan magisque expediens, scilicet per Regnum Congi, cui adiacet Regnum Damut, quod subiecti jurisdictioni Presbyteri Joannis, quamquam inter Regnum Congi, & Damut, Regnum quoddam gentilium intercere dicatur, quo non obstante, si primum Presbyter Joannes certior factus foret per litteras Sanctitatis sua per Abyssinum aliquem translatas ex ijs, qui Romæ degunt, vel etiam qui Hierusalem proficiuntur, quibus Sua Sanctitas indicaret se legato suos mittere ad Regnum Congi, ac proinde roget, ab eo Vice regem Damut interpellari ac moneri, ut viam illam ad vicinum Regnum patefaceret, periculaque & impedimenta quod fieri posset maxime removeret, ac salvos securosque in Damut perdiceret, atque indead præfati Regis Curiam. Alia præterea ad Regem Congi scribenda forent litteræ, quibus Legatorum prædictorum liber per Regnum ista transitus peteretur, ac sic vel per unam vel per aliam viam, vel per Congum vel Damut securus aditus inveniretur, ac quæ à Gentilib[us] objici possent impedimenta evitarentur.

Abyssini proximi sunt unioni cum Ecclesia Romana, tum quia non obscurè percipiunt Ecclesiam Alexandrinam varijs esse erroribus affectam, ac proinde ab impurissimo fonte non posse fidei puram emanare doctrinam, quam ob causam teste Alvatesio cap. 98. Imperator Cyriacus decreverat non ultra acceptare in Regnū Æthiopis Patriarcham ab Alexandria Ecclesia misum, auctor enim se potius velle Regna perire, quam Patriarchis hereticis obedire, & ob eam causam quam maximo desiderio ferebatur, ut Romanus Pontifex sibi de Patriarcha provideret, fuitque in hac opinione & sententiæ usque ad mortem. At post ipsum Imperator Alexander ejus filius tredecim annos in Patri's opinione permanui, sed tandem coactus necessitate Ministrorum mutavit sententiam: tum etiam, quia apud illas gentes prædictio quadam à Patriarchis derivata circumfuerit, Patriarcharum numerum ultra centenium non extendendum, qui numerus jam est impletus. Habent etiam alias prophetias, quibus per adhuc Europæ gentes in Regiones illas, magnum ipsi promitti emolumenatum. Ac demum cum ipsi sint à Turcis inclusi, ne portu aliquo gaudent, sperant Europæorum auxilio, & armis liberari, portumque obtinere: ut sic ab Ecclesia Alexandrina, que origo & occasio est illorum damnationis, discedere valeant.

C A P V T XI.

De Æthiopica lingua, & de alijs pro unione Abyssinorum

Marianus Victorius Reatinus usus in hoc Petri cuiusdam Æthiopis lin-

gue